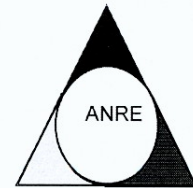

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

Aviz nr. 52 din 11.12.2013

Având în vedere:

prevederile art.27 din Metodologia de stabilire a tarifului reglementat practicat de operatorul pieței de energie electrică, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 67/2013,

solicitarea Operatorului Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale OPCOM S.A. de avizare de către ANRE a documentului Procedura privind modalitatea și termenele de plată ale tarifului reglementat practicat de operatorul pieței de energie electrică, elaborat de Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale OPCOM S.A., conform documentației transmise prin adresa nr. 32013/24.10.2013, înregistrată la ANRE cu nr. 53871/24.10.2013,

În temeiul:

- prevederilor art. 5 alin. (1) lit d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei emite următorul

AVIZ

Art.1. Se avizează *Procedura privind modalitatea și termenele de plată ale tarifului reglementat practicat de operatorul pieței de energie electrică*, prevăzută în anexa ce face parte integrantă din prezentul aviz.

Art. 2. Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale OPCOM S.A. publică procedura operațională prevăzută la art. 1 pe pagina proprie de internet în termen de 5 zile de la data comunicării prezentului aviz.

Art. 3. Prezentul aviz se comunică Operatorului Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale OPCOM S.A. și intră în vigoare la data comunicării.

Președinte,

Niculae HAVRILEȚ

**PROCEDURĂ
PRIVIND MODALITATEA SI TERMENELE DE PLATA ALE
TARIFULUI REGLEMENTAT PRACTICAT DE OPERATORUL
PIETEI DE ENERGIE ELECTRICA**

Cod:

Pag. 1/10

Rev.012345

Anexa la Avizul ANRE nr.52 din 11.12.2013

**PROCEDURA
PRIVIND MODALITATEA SI TERMENELE DE PLATA
A TARIFULUI REGLEMENTAT PRACTICAT DE OPERATORUL PIETEI DE ENERGIE
ELECTRICA**

Întocmit: Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale „OPCOM” S.A.

- OCTOMBRIE 2013 -

PROCEDURĂ
PRIVIND MODALITATEA SI TERMENELE DE PLATA ALE
TARIFULUI REGLEMENTAT PRACTICAT DE OPERATORUL
PIETEI DE ENERGIE ELECTRICA

Cod:

Pag. 2/10

Rev.012345

CUPRINS

	Pag.
1. Scop.....	4
2. Domeniu de aplicare	4
3. Acronime.....	4
4. Definiții.....	5
5. Documente de referință	7
6. Mod de lucru.....	7
7. Dispoziții finale.....	10

PROCEDURĂ
PRIVIND MODALITATEA SI TERMENELE DE PLATA ALE
TARIFULUI REGLEMENTAT PRACTICAT DE OPERATORUL
PIETEI DE ENERGIE ELECTRICA

Cod:

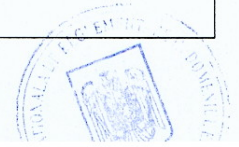
Pag. 3/10

Rev.012345

LISTA DE CONTROL A REVIZIILOR

Documentul revizuit:

Nr. crt.	Rev.	Data	Revizia se referă la:

**PROCEDURĂ
PRIVIND MODALITATEA SI TERMENELE DE PLATA ALE
TARIFULUI REGLEMENTAT PRACTICAT DE OPERATORUL
PIETEI DE ENERGIE ELECTRICA**

Cod:

Pag. 4/10

Rev.012345

1. SCOP

Această procedură are drept scop stabilirea modalităților și a termenelor de plată a componentelor tarifului reglementat practicat de operatorul pieței de energie electrica pentru serviciile prestate participantilor la pietele centralizate de energie electrica si de certificate verzi.

2. DOMENIUL DE APLICARE

2.1. Prezenta procedură se aplică de către operatorul pieței de energie electrica pentru facturarea și încasarea contravalorii componentelor tarifului reglementat pentru pentru serviciile prestate participantilor la pietele centralizate de energie electrica si de certificate verzi și de către beneficiarii serviciilor prestate de operatorul pieței de energie electrică pentru efectuarea plăților aferente obligațiilor aferente.

2.2. Tariful reglementat pentru serviciile prestate de către operatorul pieței de energie electrica se aplica pentru activitatile desfasurate pe urmatoarele piete centralizate:

- a) Piața centralizată pentru ziua următoare de energie electrică;
- b) Piața centralizată intrazilnică de energie electrică;
- c) Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică;
- d) Piața centralizată a contractelor bilaterale cu negociere continuă de energie electrică;
- e) Piața centralizată de certificate verzi;
- f) Piața contractelor bilaterale de certificate verzi;
- g) Piața de energie electrica pentru clienți finali mari;
- h) Piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică.

3. ACRONIME

ANRE - Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei;

CV – Certificat verde;

OPCOM S.A.- Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale „OPCOM” S.A.;

PZU – Piața centralizată pentru Ziua Următoare de energie electrică;

PI – Piața centralizată Intrazilnică de energie electrică;

PCCB – Piața centralizată a contractelor bilaterale de energie electrică;

PROCEDURĂ
PRIVIND MODALITATEA SI TERMENELE DE PLATA ALE
TARIFULUI REGLEMENTAT PRACTICAT DE OPERATORUL
PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICA

Cod:

Pag. 5/10

Rev.012345

PCCB-NC - Piața centralizată a contractelor bilaterale cu negociere continuă de energie electrică;
PCV – Piața certificatelor verzi;
PCCV – Piața centralizată a certificatelor verzi;
PCBCV – Piața contractelor bilaterale de certificate verzi;
PMC – Piața de energie electrică pentru clienți finali mari;
PC-OTC – Piața centralizată cu negociere dubla continuă a contractelor bilaterale de energie electrică;
UT – Unitate tranzacționată pe o piață centralizată.

4. DEFINIȚII

- 4.1. *Instrucțiune de debitare directă* - instrucțiunea de plată prin debitare directă emisă de OPCOM S.A. și trasă asupra contului participantului la una sau mai multe piețe centralizate, deschis la Banca de decontare;
- 4.2. *Factura electronica* - factura care contine informatiile solicitate de Codul fiscal in vigoare si care a fost emisa si primita in format electronic.
- 4.3. *Nota de decontare zilnică* – raport emis în cadrul Sistemului de tranzacționare pentru fiecare participant la PZU / P.I., în care sunt specificate, orar și cumulat, la nivel de zi de livrare, cantitățile de energie electrică tranzacționate la vânzare/cumpărare și valorile totale și nete ale drepturilor de încasare /obligațiilor de plată, (inclusiv contravaloarea TVA, după caz);
- 4.4. *Piața centralizată de energie electrică* – cadrul organizat de desfășurare a tranzacțiilor cu energie electrică între diverși operatori economici, intermediat de operatorul pieței de energie electrică sau de operatorul de transport și sistem, pe baza unor reguli specifice, aprobate de autoritatea competentă.
- 4.5. *Piața intrazilnică de energie electrică (PI)* – piața centralizată de energie electrică, organizată și administrată de operatorul pieței de energie electrică, care oferă participanților la piață posibilitatea de a-și îmbunătăți echilibrarea portofoliului pentru o zi de livrare prin tranzacții efectuate în sesiuni desfășurate după încheierea tranzacțiilor pe piață pentru ziua următoare și înainte cu un anumit interval de timp de începere a livrării.
- 4.6. *Piața pentru ziua următoare (PZU)* - piața centralizată de energie electrică, organizată și administrată de operatorul pieței de energie electrică pentru vânzarea și cumpărarea energiei electrice în ziua de livrare care urmează imediat după ziua de tranzacționare.
- 4.7. *Piața centralizată a contractelor bilaterale (PCCB)* – cadrul organizat de desfășurare, în mod transparent, prin licitație publică, a tranzacțiilor cu contracte cu livrare fizică de energie electrică, pe baza unor reguli specifice aprobate de autoritatea competentă.

PROCEDURĂ
PRIVIND MODALITATEA SI TERMENELE DE PLATA ALE
TARIFULUI REGLEMENTAT PRACTICAT DE OPERATORUL
PIETEI DE ENERGIE ELECTRICA

Cod:

Pag. 6/10

Rev.012345

- 4.8. *Piața centralizată a contractelor bilaterale cu negociere continuă (PCCB-NC)* - modalitate de tranzacționare pe piața centralizată a contractelor bilaterale conform căreia contractele sunt atribuite printr-un proces combinat de licitații și negociere;
- 4.9. *Piața centralizată de certificate verzi (PCCV)* – cadrul organizat de desfășurare a tranzacțiilor cu Certificate Verzi între participanții la piața, organizat și administrat de Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale OPCOM SA, pe baza unor reguli specifice aprobate de ANRE;
- 4.10. *Piața contractelor bilaterale de certificate verzi (PCBCV)* – Totalitatea contractelor bilaterale încheiate între participanții la Piața de Certificate Verzi, pentru vânzare/cumpărare de Certificate Verzi;
- 4.11. *Piața de energie electrică pentru clienții finali mari (PMC)* – cadrul organizat de desfășurare a tranzacțiilor cu contracte cu livrare fizică de energie electrică între clienții finali mari, în calitate de cumpărători și furnizori, în calitate de vânzatori, organizat și administrat de operatorul pieței de energie electrică pentru clienții finali mari pe baza unor reguli specifice, tranzacționarea se poate realiza printr-un ansamblu de modalități având ca bază licitația publică și are ca scop contractarea energiei electrice pe termen mediu (1 - 5 ani), la un preț transparent rezultat din echilibrul cererii și al ofertei;
- 4.12. *Piața centralizată cu negociere dublă continuă a contractelor bilaterale de energie electrică (PC-OTC)* – cadrul organizat de desfășurare a tranzacțiilor de energie electrică între participanții la piața, în timp real, organizat și administrat de operatorul pieței centralizate cu negociere dublă continuă de energie electrică, pe baza unor reguli specifice, ce permite încheierea de tranzacții cu energie electrică conform criteriilor de eligibilitate proprii participanților la piața și subscrierea contractelor bilaterale semnate între părți, tranzacționarea se poate realiza printr-un ansamblu de modalități, având ca bază tranzacționarea continuă a energiei electrice pe termen determinat, la un preț ferm, transparent, realizat din echilibrul cererii și al ofertei;
- 4.13. *Persoană juridică română* - orice persoană juridică care a fost înființată în conformitate cu legislația României.
- 4.14. *Persoană juridică înființată potrivit legislației europene* - orice persoană juridică constituită în condițiile și prin mecanismele prevăzute de reglementările europene.
- 4.15. *Persoană juridică străină* - orice persoană juridică care nu este persoană juridică română și orice persoană juridică înființată potrivit legislației europene care nu are sediul social în România.
- 4.16. *Tarif reglementat* – Sistem de tarife, practicate de operatorul pieței de energie electrică, rezultate din procesul de alocare a costurilor anuale pentru administrarea uneia sau mai multor piețe centralizate.

PROCEDURĂ
PRIVIND MODALITATEA SI TERMENELE DE PLATA ALE
TARIFULUI REGLEMENTAT PRACTICAT DE OPERATORUL
PIETEI DE ENERGIE ELECTRICA

Cod:

Pag. 7/10

Rev.012345

5. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

- 5.1. Ordinul ANRE nr. 67/04.09.2013 privind metodologia de stabilire a tarifului reglementat practicat de operatorul pietei de energie electrica.
- 5.2. Legea nr. 123/2012 „Legea energiei electrice și a gazelor naturale”.
- 5.3. Legea nr.571/2003, privind Codul Fiscal, cu modificarile si completarile ulterioare.

6. MOD DE LUCRU

6.1. Tariful reglementat practicat de OPCOM S.A. este alcatuit din urmatoarele componente:

- 6.1.1. *Componenta de inscriere la pietele centralizate* – T_{inscr} (lei/participant la inscriere), aplicată o singura data, la inscrierea unui solicitant la una sau mai multe pietele centralizate;
- 6.1.2. *Componenta de administrare la pietele centralizate* – T_{admin} (lei/participant/an) aplicată anual fiecărui participant la pietele centralizate, pentru fiecare piață centralizată la care este înscris;
- 6.1.3. *Componenta de realizare a tranzactiilor pe pietele centralizate în care OPCOM S.A. este contraparte* – $T_{tranz\ contraparte}$ (lei/UT) aplicată fiecărui participant pentru tranzactiile de vânzare/cumpărare realizate, după încheierea tranzacțiilor din ziua respectivă;
- 6.1.4. *Componenta de realizare a tranzactiilor pe pietele centralizate în care OPCOM S.A. nu este contraparte* – $T_{tranz\ bilateral}$ (lei/UT) aplicată fiecărui participant pentru tranzactiile de vânzare/cumpărare realizate, după încheierea tranzacțiilor, din ziua respectivă;

6.2. Facturarea, modalitățile și termenele de plată ale tarifului reglementat

Componenta de înscriere pe pietele centralizate de energie electrică

- 6.2.1. Factura aferenta obligatiei de plata a valorii T_{inscr} (la care se adauga TVA, dupa caz) se emite si se transmite electronic (pe e-mail), solicitantului de inregistrare la una sau mai multe pietele centralizate, in maxim 3 (trei) zile lucratoare de la data solicitarii inregistrarii;
- 6.2.2. Plata facturii se efectueaza de către solicitant prin virament bancar, cu ordin de plata, in maxim 5 (cinci) zile lucratoare de la data primirii facturii prevăzuta la pct.6.2.1.;
- 6.2.3. Efectuarea plății facturii este condiție pentru semnarea de către OPCOM S.A. a Convenției de participare la piața/pietele la care solicitantul și-a manifestat intenția de a se înregistra, precum și pentru înregistrarea efectivă.

PROCEDURĂ
PRIVIND MODALITATEA SI TERMENELE DE PLATA ALE
TARIFULUI REGLEMENTAT PRACTICAT DE OPERATORUL
PIEȚEI DE ENERGIE ELECTRICA

Cod:

Pag. 8/10

Rev.012345

Componenta de administrare a pietelor centralizate de energie electrica

6.2.4. Pentru participantul care se înregistrează, în cursul anului, la una sau mai multe piețe centralizate:

- a) factura se emite si se transmite electronic (pe e-mail), în maxim 3 (trei) zile lucrătoare de la data înregistrării și va cuprinde valoarea T_{admin} , (la care se adauga TVA, dupa caz) ponderată cu raportul dintre numărul de luni în care participantul este înscris si numărul de luni din anul calendaristic, pentru fiecare piață centralizată la care este înregistrat participantul respectiv;
- b) plata facturii se efectueaza de către participantul la piața/piețele centralizate prin virament bancar, cu ordin de plata, in maxim 5 (cinci) zile lucratoare de la data primirii facturii prevăzuta la lit.a) ;
- c) efectuarea plății facturii este condiție pentru participarea la tranzacționare/sesiuni de licitații pe piața/piețele centralizate la care participantul a fost înregistrat.

6.2.5. Pentru participanții înregistrați, la una sau mai multe piețe centralizate, în anul în curs:

- a) factura aferentă T_{admin} pentru anul următor se emite si se transmite electronic (pe e-mail), in primele 5 (cinci) zile lucratoare din luna decembrie a anului în curs și va cuprinde valoarea T_{admin} (la care se adauga TVA, dupa caz) pentru fiecare piață centralizată la care este înregistrat participantul respectiv;
- b) prin exceptie, pentru primul an de aplicare, factura aferentă T_{admin} pentru anul 2014 se emite si se transmite electronic (pe e-mail), in primele 5 zile lucratoare din luna ianuarie 2014.
- c) plata facturii se efectueaza de către participantul la piața/piețele centralizate prin virament bancar, cu ordin de plata, integral sau in doua transe egale, astfel:
 - plata integrala/prima trasa in maxim 10 (zece) zile de la data primirii facturii prevăzuta la lit.a);
 - a doua trasa, pana la data de 15 iunie a anului pentru care se achita T_{admin} .
- d) prin exceptie, pentru primul an de aplicare, plata facturii se efectueaza in luna ianuarie 2014, integral/prima trasa, in maxim 5 (cinci) zile lucratoare de la data primirii facturii prevăzuta la lit.b).
- e) efectuarea platii facturii prevazute la lit. c) este condiție pentru participarea, în anul următor/semestrul urmator, la tranzacționare/sesiuni de licitații pe piața/piețele centralizate la care participantul a fost înregistrat.
- f) efectuarea platii facturii prevazute la lit. d) este condiție pentru participarea, în anul 2014/semestrul I al anului 2014, la tranzacționare/sesiuni de licitații pe piața/piețele centralizate la care participantul a fost înregistrat.

PROCEDURĂ
PRIVIND MODALITATEA SI TERMENELE DE PLATA ALE
TARIFULUI REGLEMENTAT PRACTICAT DE OPERATORUL
PIETEI DE ENERGIE ELECTRICA

Cod:

Pag. 9/10

Rev.012345

Componenta de realizare a tranzacțiilor pe piețele centralizate în care OPCOM S.A. este contraparte

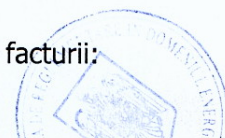
6.2.6.

- a) factura aferentă valorii $T_{\text{tranz contraparte}}$ (la care se adauga TVA, dupa caz) se emite în ultima zi a lunii de livrare și se transmite, în primele 3 (trei) zile lucrătoare din luna următoare lunii de livrare, participanților care în cursul lunii de livrare respective au efectuat tranzacții de vânzare și /sau de cumpărare energie electrica pe aceste piețe, dupa caz;
- b) încasarea de către OPCOM S.A. a obligațiilor aferente $T_{\text{tranz contraparte}}$ se realizează, ulterior încheierii tranzacțiilor din ziua respectivă, dupa cum urmează:
- b.1) pentru participantul, care pentru ziua de livrare respectivă are poziția netă de cumpărare (conform Notei de decontare zilnice valoarea obligațiilor de plată este mai mare decât valoarea drepturilor de încasare), contravaloarea $T_{\text{tranz contraparte}}$ se încasează în contul central al pieței respective, urmare a executării de către banca de decontare a participantului respectiv a instrucțiunii de debitare directă, emisă de OPCOM SA în conformitate cu valoarea netă stabilită prin Nota de decontare zilnică;
- b.2) pentru participantul, care pentru ziua de livrare respectivă are poziția netă de vânzare (conform Notei de decontare zilnice valoarea drepturilor de încasare este mai mare decât valoarea obligațiilor de plată), contravaloarea $T_{\text{tranz contraparte}}$ se încasează în contul central al pieței respective urmare a transmiterii către banca cont central a ordinului de plată, emis de OPCOM SA în conformitate cu valoarea netă stabilită prin Nota de decontare zilnică.

Componenta de realizare a tranzacțiilor pe piețele centralizate in care OPCOM SA nu este contraparte (PCCB, PCCB-NC, PMC, PC-OTC, PCCV, PCBCV)

6.2.7.

- a) factura aferentă valorii $T_{\text{tranz bilaterale}}$ (la care se adauga TVA, dupa caz) se emite și se transmite electronic (pe e-mail), participantului la piata centralizată în maxim 3 (trei) zile lucratoare de la data efectuării fiecărei tranzactii;
- b) plata facturii se efectueaza de către participant prin virament bancar, cu ordin de plata, in maxim 5 (cinci) zile lucratoare de la data primirii facturii prevăzuta la lit.a).
- c) consecințele neefectuării plății in termenul prevazut la lit.b) sunt:
- c.1.) în PCCV si PCBCV, până la încasarea în contul OPCOM S.A. a valorii facturii:
- c.1.1.) se restricționează de la tranzacționarea pe PCCV si de la PCBCV organizată de OPCOM S.A., si
- c.1.2.) nu se efectuează transferul CV de la vânzator la cumpărător.
- c.2.) în PCCB, PCCB-NC, PMC până la încasarea în contul OPCOM S.A. a valorii facturii:

**PROCEDURĂ
PRIVIND MODALITATEA SI TERMENELE DE PLATA ALE
TARIFULUI REGLEMENTAT PRACTICAT DE OPERATORUL
PIETEI DE ENERGIE ELECTRICA**

Cod:

Pag. 10/10

Rev.012345

- c.2.1.) se execută garanția financiară de participare la licitații și de plata a valorii facturii, și
- c.2.2.) se restricționează accesul la organizarea sesiunilor de licitație și la participarea la sesiunile de licitații.
- c.3.) în PC- OTC până la încasarea în contul OPCOM S.A. a valorii facturii se suspendă accesul la tranzacționare; după trei suspendări accesul la tranzacționare este permis numai după constituirea unei garanții financiare în conformitate cu prevederile de la pct. 7.2.

7. DISPOZIȚII FINALE

- 7.1. Participanții la PCCB, PCCB-NC și PMC inițiatori/respondenți au obligația extinderii obiectului garanției financiare de participare la licitație cu obligația garantării plății către OPCOM S.A. a valorii $T_{\text{tranz bilaterale}}$, (inclusiv TVA aferent) pentru cantitatea de energie electrică pe care intenționează să o tranzacționeze.
- 7.2. În condițiile prevăzute la pct.6.2.7. lit.c), c3, participanții la PC-OTC au obligația constituirii unei garanții financiare sub formă de scrisoare de garanție bancară prin care garantează plata către OPCOM S.A. a valorii $T_{\text{tranz bilaterale}}$, (inclusiv TVA aferent) pentru cantitatea de energie electrică pe care intenționează să o tranzacționeze.
- 7.3. În vederea aplicării prezentei proceduri participanții la piețele centralizate vor comunica OPCOM S.A. în termen de 5 zile lucrătoare de la avizarea acesteia, persoana/persoanele de contact și adresele de e-mail la care vor fi transmise facturile electronice.
- 7.4. Facturile vor fi întocmite conform prevederilor legale în vigoare.
- 7.5. Modalitatea de plată a componentei de realizare a tranzacțiilor pe piețele centralizate în care OPCOM SA nu este contraparte (PCCB, PCCB-NC, PMC, PC-OTC, PCCV, PCBCV) se va modifica în condițiile în care vor fi identificate alte instrumente eficiente de plată/incasare și va fi anunțată cu 60 de zile anterior aplicării.
- 7.6. Autenticitatea originii, integritatea conținutului și lizibilitatea facturii emise în format electronic, este garantată de OPCOM S.A. prin semnatura electronică și atribuirea de serie și număr intern, specific, conform legii.

